

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 17 december 2019

Dossiernr. : K18623

Documentnr. : 2019-111507

Verzonden : 20 december 2019

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 13 november 2019 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten.

De aanvraag is ingediend door JM Ecologie, Gorredijksterweg 26, 8411 KE te Jubbega in opdracht van Bouw- en Aannemingsbedrijf Schoonderbeek B.V., Computerweg 16, 3821 AB te Amersfoort.

De aanvraag heeft betrekking op woningbouw in Ter Apel (Rundedal).

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.8, lid 1 en 5, artikel 3.10, lid 2 en artikel 3.34 lid 3 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van Grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vangen (artikel 3.10, lid 1a, Wnb);
 - opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);
 - het uitzetten van dieren (art. 3.34, lid 1, Wnb);
- II. op grond van artikel 3.25, vierde lid, ontheffing te verlenen van het verbod om zich buiten gebouwen te bevinden met aangewezen middelen voor het vangen van dieren (art. 3.24, lid 2, Wnb) en op grond van artikel 3.25, eerste lid, Wnb ten aanzien van Grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) de volgende middelen aan te wijzen:
 - Vangkooien van het type 'Longworth lifetraps';
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 december 2022;

- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. de aanvraag van 13 november 2019 en de aanvullingen per mail d.d. 6 december 2019, inclusief activiteitenplan *JM Ecologie*, 12 november 2019. "*Activiteitenplan Ter Apel, Rundedal*". Kenmerk R19.096.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor nadere motivering.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (<https://www.provinciegroningen.nl/contact/klacht-over-de-provincie/bezwaar-maken/>). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar telefoonnummer 050 - 316 48 89. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over deze brief verzoeken wij u het correspondentienummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op Grote bosmuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project betreffende beschermde soort(en) of andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
7. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

8. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van Grote bosmuis.
9. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van Grote bosmuis, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (voortplantingsperiode, winterperiode) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
10. Het vangen van Grote bosmuis in de kwetsbare voortplantingsperiode is niet toegestaan. De voortplantingsperiode van Grote bosmuis loopt van maart tot en met augustus (met een piek in juli en augustus).
11. Alle maatregelen dienen als volgt te worden uitgevoerd zoals ook beschreven is in hoofdstuk 4 van het bij de aanvraag gevoegde activiteitenplan: *JM Ecologie, 12 november 2019. "Activiteitenplan Ter Apel, Rundedal". Kenmerk R19.096.*

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boorn, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

- a) Grote bosmuis dienen met vallen van het type 'Longworth lifetrap' te worden weggevangen uit het plangebied.
- b) De vallen moeten na een gewenningsperiode van minimaal drie dagen op scherp gezet worden en vervolgens minimaal tweemaal per dag gecontroleerd worden op vangsten.
- c) Het is niet toegestaan om het vangen en uitzetten van Grote bosmuis uit te voeren bij vorst.
- d) Gevangen Grote bosmuizen dienen direct aansluitend op het controlemoment te worden uitgezet op de uitzetlocatie. De uitzetlocatie is in de volgende figuur weergegeven (rood omcirkeld):

- e) Indien het vangen en uitzetten in de kwetsbare winterperiode (december tot en met februari) plaatsvindt, dient er op de uitzetlocatie geschikt voedsel te worden verspreid als vervangende wintervoorraad. Dit dient onder begeleiding van een deskundige op het gebied van Grote bosmuis plaats te vinden.
 - f) Het plangebied mag pas ongeschikt gemaakt worden nadat er bij vier opeenvolgende controlemomenten geen Grote bosmuis meer gevangen is in het plangebied.
 - g) Het ongeschikt maken van het plangebied mag pas plaatsvinden nadat het gebied door de begeleidende ecooloog is vrijgegeven. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden door het plangebied volledig te egaliseren en te ontdoen van vegetatie. Na het ongeschikt maken dient verruiging van het plangebied te worden tegengegaan totdat de geplande werkzaamheden zijn afgerond.
12. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.

Overige voorschriften

13. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
14. Indien blijkt dat de in dit besluit gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag indienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
15. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>JM Ecologie, 12 november 2019. "Activiteitenplan Ter Apel, Rundedal". Kenmerk R19.096</i>
Activiteit:	Het afgraven en bouwrijp maken van bouwkavels en het uitgraven van watergangen binnen het plangebied.
Reden voor deze aanvraag:	De realisatie van een nieuwe woonwijk binnen het plangebied
Plangebied:	Het plangebied ligt ten zuiden van Ter Apel in de gemeente Westerwolde. Het plangebied ligt grotendeels braak en is verruigd. Er zijn enkele sloten en watergangen aanwezig, waaronder de beek De Runde. De begroeiing bestaat onder meer uit opslag van jonge bomen en struiken. In het noordoostelijk deel van het plangebied zijn reeds enkele woningen gebouwd. Het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Weergave van het plangebied

Geplande werkzaamheden:	• Graaf- en transportwerkzaamheden • Rooien van beplanting en verwijderen van groen • Bouw van woningen
Planning van de werkzaamheden:	• De werkzaamheden worden zo snel mogelijk uitgevoerd na het afronden van de maatregelen zoals benoemd in het activiteitenplan. Deze maatregelen bestaan uit het wegvangen en elders uitzetten van Grote bosmuis. Pas nadat de vangactie geen nieuwe Grote bosmuis meer oplevert, worden de graaf- en transportwerkzaamheden gestart.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

opzettelijk doden of vangen (artikel 3.10 lid 1a Wnb);	Grote bosmuis
opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10 lid 1b Wnb);	
uitzetten van dieren of eieren van dieren (artikel 3.34 lid 1 Wnb);	
Het zich buiten gebouwen bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen voor het doden of vangen van dieren (artikel 3.24 lid 2 Wnb);	Toepassen van vangkooien van het type 'Longworth lifetrap'

2 Soortbescherming

2.1 Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;

- 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.

Artikel 3.24 Wnb

1. Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.
2. Het is verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen zullen worden gebruikt voor het doden of vangen van dieren.
3. Bij een aanwijzing krachtens het tweede lid wordt mede rekening gehouden met het voorkomen van onnodig lijden bij het te doden of te vangen dier.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden ter uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de Benelux-overeenkomst regels gesteld over het gebruik van middelen.

5. Het is een ieder verboden zich in een veld te bevinden met een dier dat hem toebehoort of onder zijn toezicht staat en dat in het veld dieren opspoort, doodt, verwondt, vangt of bemachtigt.
6. Het verbod, bedoeld in het vijfde lid, is niet van toepassing ingeval het opsporen, doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren in het veld ingevolge het bepaalde bij of krachtens deze wet is toegestaan.

Artikel 3.25 Wnb

1. Bij het verlenen van een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste onderscheidenlijk tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, 3.9 tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste of tweede lid en met artikel 3.9, tweede lid en bij het geven van een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, worden de middelen aangewezen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt.
2. Onze Minister wijst bij ministeriële regeling, onderscheidenlijk provinciale staten wijzen bij verordening de middelen aan die mogen worden gebruikt ter uitvoering van het bepaalde krachtens artikel 3.15, tweede, onderscheidenlijk vierde lid, en 3.16, tweede, onderscheidenlijk vierde lid.
3. Indien een vrijstelling wordt verleend als bedoeld in artikel 3.15, tweede en vierde lid, met het oog op het voorkomen van schade als bedoeld in artikel 3.15, vijfde en zesde lid, of een vrijstelling wordt verleend als bedoeld in artikel 3.16, tweede en vierde lid, met het oog op het voorkomen van overlast als bedoeld in artikel 3.16 vijfde lid, dan wel ontheffing wordt verleend als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, onderdeel b, onder 2°, en onderdeel c, onder 2°, worden voor het bestrijden van vogels en dieren slechts middelen aangewezen die nadelige gevolgen voor het welzijn van vogels en dieren voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk beperken, waarbij het doden van dieren zoveel mogelijk vermeden wordt.
4. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van:
 - a. het verbod, bedoeld in artikel 3.24, tweede lid. Op deze vrijstelling of ontheffing is artikel 3.24, derde lid van overeenkomstige toepassing;
 - b. regels als bedoeld in artikel 3.24, vierde lid, voor zover deze vrijstelling of ontheffing in overeenstemming is met de bij of krachtens de Benelux-overeenkomst gestelde regels.

Artikel 3.34 Wnb

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren uit te zetten
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor het uitzetten van dieren van soorten die op grond van artikel 1, tweede lid, van de Visserijwet 1963 zijn aangewezen als «vis», of voor het uitzetten van hun eieren.
3. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid.
4. Het is verboden exoten behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen plantensoorten te planten of te zaaien.
5. Onze Minister kan, in zoverre in afwijking van het derde lid, ontheffing of vrijstelling verlenen van de verboden, bedoeld in het eerste en vierde lid, ten behoeve van de herintroductie van soorten, of voor het uitzetten, planten of zaaien van exoten. Onze Minister verleent een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de vorige volzin in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincie waar de herintroductie of uitzetting plaatsvindt.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Artikel 3.10 Bnb

Als middelen als bedoeld in artikel 3.24, tweede lid van de wet worden aangewezen:

- a. hagelpatronen die metallisch lood bevatten;
- b. klemmen, met uitzondering van klemmen:

- 1°. uitsluitend geschikt en bestemd voor het vangen en doden van mollen, zwarte ratten, bruine ratten, huismuizen, en
- 2°. die gebruikt worden bij het voorkomen van schade aan waterstaatswerken, veroorzaakt door muskus- en beverratten, ter uitvoering van artikel 3.2a van de Waterwet, door personen die in dienst zijn of handelen in opdracht van een waterschap en die aantoonbaar de nodige kennis en vaardigheden bezitten om deze taak doeltreffend uit te voeren;
- c. vallen, met uitzondering van kastvallen;
- d. strikken;
- e. vangkooien, met uitzondering van vangkooien geschikt en bestemd voor het vangen van verwilderde katten en verwilderde duiven binnen de bebouwde kom;
- f. lijm;
- g. netten, geschikt en bestemd om te worden gebruikt voor het vangen van vogels, en
- h. rodenators.

2.2 Beoordeling

2.2.1 Alternatievenafweging

Het project is locatie specifiek. Het uitvoeren van het project op een andere locatie is niet mogelijk, mede vanwege de aansluiting op een bestaande woonwijk. In hoofdstuk 5 van het activiteitenplan is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die minder ecologisch negatief effect heeft op beschermde soorten. De Grote bosmuis is jaarrond in het plangebied aanwezig. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting (buiten de kwetsbare periode) schade aan aanwezige beschermde soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

2.2.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor Grote bosmuis in het belang van:

- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Dit geldende belang is in hoofdstuk 6 van het activiteitenplan voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op beschermde soorten, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

Bovendien leidt deze activiteit tot een interessante groene plus. Het plangebied vormt een suboptimaal en geïsoleerd leefgebied voor Grote bosmuis. Als onderdeel van de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied, wordt Grote bosmuis in het plangebied afgevangen en uitgezet in een geschikter habitat. De uitzetlocatie is tevens beter verbonden met ander geschikt leefgebied waar Grote bosmuis voorkomt. Door deze verbindingen wordt de kans op lokaal uitsterven van subpopulaties kleiner en neemt het toekomstperspectief voor de populatie Grote bosmuis lokaal toe. Daarnaast worden ook andere, niet-beschermde, muizensoorten uitgezet op de uitzetlocatie als ze gevangen worden.

2.2.3 Ecologische afweging met betrekking tot soortbescherming zoogdieren

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van Grote bosmuis is tijdens het onderzoek onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in het nader onderzoek *JM Ecologie*, 7 juli 2017, "Nader onderzoek muizen, Ter Apel, Rundedal". kenmerk 17-034. Er is geen standaardmethode beschikbaar voor het aantonen van Grote bosmuis. Het uitgevoerde nader onderzoek sluit aan op de methode voor woelmuizenonderzoek, waarbij muizen levend worden gevangen in vallen. De onderzoeksopzet toont aan dat Grote bosmuis tijdens de geplande werkzaamheden in de uitvoeringsperiode in het plangebied aanwezig is.

Resultaten

Het nader onderzoek is uitgevoerd in de periode van 15 juni 2017 tot 18 juni 2017 bij goede weersomstandigheden. In het plangebied zijn drie raaien uitgezet met respectievelijk 10, 20 en 30 vangkooien. De vangkooien zijn zes keer gecontroleerd, verspreid over vier dagen. Er zijn bij het onderzoek drie exemplaren van Grote bosmuis gevangen in het plangebied. Het gaat om tenminste twee verschillende adulte exemplaren. Mogelijk is er sprake van één hervalst.

Op basis van de aanwezigheid van meerdere exemplaren van Grote bosmuis binnen het plangebied, in combinatie met het aanwezige (sub)optimaal leefgebied, is het zeer aannemelijk dat er verblijfplaatsen van Grote bosmuis binnen het plangebied aanwezig zijn.

Negatieve effecten

De in de aanvraag omschreven ingreep heeft negatieve effecten op essentiële functies binnen het plangebied voor Grote bosmuis. De werkzaamheden hebben effect op de aangetroffen verblijfplaatsen en het leefgebied (foerageergebied) van Grote bosmuis binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van deze soort.

Overtreding verbodsbepalingen

De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (opzettelijk vangen en beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van de te verwachten negatieve effecten overtreden. Daarnaast wordt het verbod om dieren uit te zetten overtreden. Tot slot wordt het verbod overtreden om zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen (vangkooien) die geschikt zijn voor het vangen van dieren.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning en inrichting en de in hoofdstuk 4 van het Activiteitenplan voorgestelde maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- dieren vangen en uitzetten;
- habitat en/of verblijfplaatsen ongeschikt maken;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Werken buiten de kwetsbare periode

De voortplantingsperiode van Grote bosmuis loopt van maart tot en met augustus (met een piek in juli en augustus). De kwetsbare winterperiode van Grote bosmuis loopt van december tot en met februari.

Gunstige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van Grote bosmuis is 'Gevoelig' (Rode lijst, 2009). Binnen het plangebied zijn meerdere individuen van de soort waargenomen. Grote bosmuis lijkt de laatste jaren langs het gehele Nederland-Duitse grensgebied in aantal en verspreiding toe te nemen. In de omgeving van het plangebied wordt Grote bosmuis ook steeds vaker aangetroffen. De lokale staat van instandhouding is zeer waarschijnlijk gelijk of gunstiger dan de landelijke staat van instandhouding.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen, het uitzetten van aanwezige individuen van de soort binnen het plangebied naar een geschikter leefgebied en de huidige staat van instandhouding van Grote bosmuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van Grote bosmuis. Grote bosmuis komt in de omgeving vrij algemeen voor en de uitzetlocatie staat in betere verbinding met ander geschikt habitat dan het plangebied. Hierdoor is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de ecologische plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van Grote bosmuis gewaarborgd blijft.

Eindoordeel ecologische afweging zoogdieren

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken.

Gezien bovenstaande is het zeer aannemelijk dat hiermee de gunstige staat van instandhouding van Grote bosmuis voldoende gewaarborgd blijft.

3 Conclusie

3.1 Ontvankelijkheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

3.2 Conclusie Soortenbescherming

Op basis van de ingediende aanvraag kan gesteld worden dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van Grote bosmuis gewaarborgd.

3.3 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor vergunning c.q. ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.10 lid 1a en 1b¹	Voor artikel 3.24 lid 2²	voor artikel 3.34 lid 1³
Grote bosmuis (<i>Apodemus flavicollis</i>)	TOEGEKEND	TOEGEKEND	TOEGEKEND

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 1a, opzettelijk doden of vangen;

lid 1b, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

²Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, zich buiten gebouwen bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren.

³Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 1, uitzetten van dieren of eieren van dieren.

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Wat u verder kunt verwachten

Bij besluit tot ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten algemenere vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat deze vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor meer kwetsbare soorten met een ongunstige staat van instandhouding dient hiervoor een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist. Kwetsbare akker- en weidevogels worden sinds kort, ten gevolge van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, ook tot deze groep van vogels met jaarrond beschermd nest gerekend.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dient u de werkzaamheden stil te leggen en aanvullend ontheffing voor deze soorten aan te vragen.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K18623
Documentnummer KIWI	2019-111507
Zaaknummer Squit	GR-L-006731

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Rundedal, Ter Apel (K18623)'